ומאי שנא התם #דקתני האומר לשלוחו

הכא רבותא קמ"ל והתם רבותא קמ"ל הכא

רבותא קמ"ל דאי תנא שלוחו הוה אמינא

שלוחו הוא דהוי רמאי דסמכה דעתיה סבר

עבד לי שליחותי אבל חבירו דלא סמכה

דעתיה אימא לא ליהוי רמאי יהתם רבותא

ה א טוש"ע אה"ע סימן לה סעיף י: ד ב מיי פ"ז מהלכות מכירה הלי י יא סמג עשין פב טוש"ע ח"מ סימן קפג סעיף

ב. ג מיי׳ שם ופ״ט מהל׳ אישות הל' יו טוש"ע שם סי' רלו סעיף א: קיירנו טעיף עד. ד מיי פייצ מהלי זכייה הלי יו טוש"ע ח"מ סיי

רמט סעי' ה: מ ה ו מיי פ"ו מהלי אישות הלכה י סמג עשין מח טוש"ע אה"ע סימן מ סעיף :6

ז מיי׳ פ״ד מהלכות תרומות הל׳ ט טוש״ע י״ד סימן שלא

ח מיי פ"ו מהלכות גירושין הלי טו חייי ג טוח"י :סעיף לו מיי פ״ו עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קמא סעיף נט: יב ט מיי פ״ח מהלי כלים הלכה י:

מוסף תוספות

א. (פ׳) בן קמיה אביו וגילה דעתו שהוא חפץ כה ואכ לאדם שלא בפניו. רש"י לעיל מה: ד"ה ודלמה. ב. ופי׳ ר"ת דכל היכא שנקרא רשע ב״ד מחייבין אותו להחזיר הדמים. ריטב״א. (ולפ״ז מתורץ מה ראי׳ משמע מעבירין לכתחילה. רשב"ל. ד. כי הרבה כי"ב תמצא במעותיך. ריטנ"ל, והיינו נמי עני בחררה שממציא המהפך עצמו אצל בעל הבית לעובדו כדי שיתן לו לפעמים חררה כי זה יכול למצוא גם הוא במקום אחר. תוס' הרח"ש. ה. ומציאה. תוס' הרח"ש. א"נ במתנה. ל"ן. ו. ואינו נקרא רשע דחייו קודמין לכל אדם. ולכתחילה יכול ריטב"א. לעשות כן וליכא משום ועשית הישר והטוב. ל"ן. . ז. ופרש״י התם כגון שארב דג אחד לצודו שהדייגים אחרים מרחיקין אותם כמלא ריצת הדג. תוס' הרא"ש. ח. וי"מ דמן הדג היינו. מוס' רשב"י. ועי' מהרש"א. ט. בראשונים הוא מירוץ בפני עלמו, ראה תוס׳ טוך, ועוד.

תום' ר"י הזקן

נמ'. לא יהבוה ניהליה. לא היו רוצים לתתה לבנו. לא היו רוצים לתתה לבנו. איבעיא ליה לאודועי. להבן . קודם שיקדשנה להוציא עצמו כן. באגא דאלימי. בקעה של רעלי זרועות היתה ולא היו מניחים לקנות קרקע אצלם אלא לאדם שהיה נחשב בעיניהם. לאודועי. שלא הניחו לו לקנותה . בשבילו קודם שיקחנה. מהפך עליה. לקנותה. קבליה. סיפר תלונתו. לרגל. כשדורשים בחלכות הרגל והיו כולם באים לקבל פני הרב. חררה. מן ההפקר או שיתננה לו בעל . הבית. ע"כ. ולא נהירא דהא מקצת פיאה וזרקה על השאר איז לו בה כלום. נפל לו עליה אותה הימנו, ובירושלמי [שם] ובתוספתא [שם פ״ב ה״א] תני בשם ר׳ מאיר קונסין אותו לקדושי איתתא לבריה. ומיירי דארנויי ארני קמיה ושחיק דלשוייה שליח אמר לעיל (דף מה:) דלא חליף איניש

דמשוי אביו שליח אבל הכא דארלויי ארלי ושתיק די איכא למימר דסמיך עליו: עני המהפך בחררה ובא אחר ונמלה כו'ב. פי׳ נקונטרס

דמיירי בחררה של הפקר וקשה מהא דתנן בשנים אוחזין (כ"מ דף י.ם) ראה את המניאה ונפל לו עליה או שפירש טליתו עליה ובא אחר ונטלה הרי היא שלו וכן הא דקאמר התם (שם) מי שליקט מקלת הפחה ופירש טליתו עליה מעבירים אותו הימנה ואמאי עני מהפך בחררה הוא ואומר ר"ת דאיסור דמהפך דנקט הכא לא שייך אלא דוקא כשרוצה העני להרויח בשכירות או כשרולה לקנות דבר אחד וחבירו מקדים וקונה והוי דומיא דרב גידל ומש"ה קאמר דנקרא רשע כי למה מחזר על זאח שמרח בה חבירו ילך וישתכר במקום אחרד אבל אם היתה החררה דהפקרה ליכא איסור שאם לא יוכה בואת לא ימלא אחרתי ומיהו קשה מההיא דפרק לא יחפור (ב"ב דף כא: ט) דקאמר התם מרחיקין מן הדג כמלא ריצח הדגי אע"פ שהוא של הפקר ונראה דהתם היינו טעמא מפני שהוא יורד לאומנתו כי ההיא דקאמר התם (שם) האי בר מבואה דאוקי ריחיא ואתא בר מבואה ואוקי בהדיה מלי לעכובי עליה דקחמר ליה דקח פסקת לחיותחי ועוד אומר רבינו מאיר אביו של ר״ת הדמיירי בדג מת שכן דרך הדייגים להשים במלודות דג מת והדגים מתחספים שם סביב אותו הדג וכיון שוה פירש מלודתו תחילה וע"י מעשה שעשה זה מתחספים שם סביב ודחי חי חם היה חבירו פורש הוה כאילו גחל לו טויכול לומר לו תוכל לעשות כן במקום אחר ומכאן נראה למהר"ר יצחק שאסור למלמד להשכיר עלמו לבעל הבית שיש לו מלמד אחר בביתו כל זמן שהמלמד בביתו שמחת שהוא ש שכיר שם ילך המלמד במקום אחר להשתכר שם אם

לא שיאמר בעה"ב דאין רצונו לעכב

המלמד שלו אבל אם שכר בעה"ב מלמד

אחד יכול בע"ה אחר לשכור אותו מלמד

עלמו ואינו יכול לומר לו הבעה"ב לך

ושכור מלמד אחר דנימא ליה אין רצוני אלא לזה שהרי כמדומה לי

שזה ילמוד בני יפה ממלמד אחר:

קמ"ל דאי תנא האומר לחבירו הוה אמינא חבירו הוא דכי קדשה במקום אחר אינה מקודשת דסבר לא מרח אבל שלוחו דמרח אימא מראה מקום הוא לו קמ"ל פרבין חסידא אזיל לקרושי ליה איתתא לבריה קירשה לנפשיה והתניא מה שעשה עשוי אלא שנהג בו מנהג רמאות "לא יהבוה ניהליה איבעי ליה לאורועי סבר אדהכי והכי אתא איניש אחרינא מקדש לה רבה פבר בר חנה יהיב ליה זוזי לרב אמרי זבנה ניהלי להאי ארעא אזל זבנה לנפשיה והתניא יימה שעשה עשוי אלא שנהג בו מנהג רמאות יבאגא דאלימי הוה 6 ליה לרב נהגי ביה כבוד לרבה בר בר חגה לא נהגי ביה כבוד איבעי ליה לאודועי סבר אדהכי והכי אתא איניש אחרינא זבין לה רב גידל הוה מהפיך בההיא ארעא אול רבי אבא ובנה אול רב גידל קבליה לרבי זירא אזל רבי זירא וקבליה לרב יצחק נפחא אמר ליה המתו עד שיעלה אצלנו לרגל כי סליק אשכחיה אמר ליה עני מהפך בחררה ובא אחר ונמלה הימנו מאי אמר ליה ינקרא רשעי ואלא מר מאי מעמא עבר הכי א"ל לא הוה ידענא השתא נמי ניתבה ניהליה מר א"ל זבוני לא מזבנינא לה דארעא קמייתא היא ולא מסמנא מילתאיי אי בעי במתנה נישקליה ירב גידל לא נחית לה ידכתיב יושונא מתנות יחיה רבי אבא לא נחית לה משום דהפיך בה רב גידל לא מר נחית לה ולא מר נחית לה ומיתקריא ארעא

דרבנן: וכן האומר לאשה התקדשי לי כו':

לא בא אחר וקידשה בתוך שלשים מהו

רב ושמואל דאמרי תרוייהו המקודשת יואע"פ

שנתאכלו המעות מאי מעמא הני זוזי לא

למלוה דמו ולא לפקדון דמו לפקדון לא דמו

פקדון ברשותא דמרא קא מתאכלי והני

ברשותא דידה קא מתאכלי למלוה נמי לא דמו מלוה להוצאה ניתנה הני בתורת קידושין יהבינהו ניהלה לא בא אחר וקידשה וחזרה בה מהו ר' יוחנן אמר יחוזרת אתי דיבור ומבמל דיבור ריש לקיש אמר אינה חוזרת לא אתי $^{
m o}$ דיבור ומבטל דיבור איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש פיטל אם עד שלא תרם ביטל אין תרומתו תרומה והא הכא דדיבור ודיבור הוא וקאתי דיבור ומבמל דיבור שאני נתינת מעות ליד אשה דכי מעשה דמו ולא אתי דיבור ומבמל מעשה יאיתיביה יהשולח גם לאשתו והגיע בשליח או ששלח אחריו שליח ואמר ₪ לו גם שנתתי לך במל הוא הרי זה במל והא נתינת גם ליד שליח דכי נתינת מעות ליד אשה רמי וקתני הרי זה במל התם נמי כל כמה דלא ממא גימא לידה דיבור ודיבור הוא אתי דיבור ומבטל דיבור איתיביה ר"ל לר' יוחנן שכל הכלים יורדין לידי מומאתן במחשבה ואין עולים מידי מומאתן אלא בשינוי מעשה

שישברם או ינקבם וכן עד שלא יקבלו טומאה אין עולין מתורת קבלת טומאה שירדו במחשבה זו אלא בשינוי מעשה עד שיתחיל לשוף לשבץ ולגרר:

. ומוציאין הימנו את התלוש ואת המחובר. אלא ודאי לא בחררה דהפקר איירי אלא דההיא כי האי גוונא מפקינן לה מיניה, אלא דומיא דהך עובדא שרוצה לקנותה או שישתכר עם בעל הבית כדי שיתפרנס, ובא אחר ועשה מה שהוא היה משתדל לעשות עם בעל הבית זה נקרא רשע, ומיהו אין מוציאין אותה מידו. רשע. שיורד לחיי חברו. קמייתא. ראשונה שלא קניתי מעולם ואם אמכרנה אינו סימן טוב. ארעא דרבנן. הפקר לתלמידים. מהו. דין אלו הקדושין. ואע"פ שנתאכלו כל המעות. תוך שלשים יום וכי בעי למיחל הני קדושין ליתנהו למעות בעולם, אפ״ה מקודשת. לא למלוה. דאינה מקודשת, ולא לפקדון שאם אין בפקדון שוה פרוטה בעין אינה מקודשת. מלוה להוצאה ניתנה. ולאו דידיה היא ולא יהב לה מידי. וחזרה בה. תוך שלשים יום שאמרה בפני שנים אי אפשי בקדושין. אבל אם מת הוא או היא תוך ל' יום פשיטא שלא נגמרו הקדושין ואינה

גמ' ומאי שנא המס. בפ׳ האיש מקדש: דקתני האומר לשלוחו. לא וקדש לי אשה פלונית במקום פלוני והלך וקדשה במקום אחר אינה מקודשת מאי שנא התם דנקט לשון שליחות ששלחו לשם כך והכא נקט חברו שלא שלחו לשם כך אלא אם יודמן לו במקום פלוני דרך אצלה:

דסבר. האי משלח לא טרח האי שליח

לבקשה לי במקום אחר ולא סמכה דעתיה לשוויה שליח אלא באותו מקום: מרחה מקום הוח לו. חם תמנחנה שם קדשנה לי שם ואיני מטריחך למקום אחר ומיהו אם עבד עבד: לא יהבוה ניהליה. י לא רצו ליתנה לצורך בנו: ומקשינן איבעי ליה לאודועיה. להוליא עלמו מן מנהג רמאות: באגא דחלימי. בקעה של בעלי זרוע היתה ולא יניחו לכל אדם לקנות קרקע אללם: מהפך בההיא ארעא. מחזר עליה להנותה: הבליה. הבל 6 עליה סיפר דברי לעקתו לר' זירא: לרגל. כשדורשין בהלכות הרגלף היו מקבלין פני הרבח: עני המהפך בחררה. מחזר אחריה לזכות בה מן ההפקר או שיתננה לו בעל הבית: נקרא רשע. שיורד לחיי חבירו: לא הוה ידענא. שרב גידל מתעסק בה: דארעא קמייםה. זו היא לי ראשונה שלקחתי מעולם: ולא מסמנא מילתא. ש אינה סימן טוב שימכור אדם מקחו הראשון: ארעא דרבנן. הפקר לתלמידים: ואע"פ שנתאכלו המעות. בתוך לי יום דכי בעו קידושין למיחל ליתנייהו למעות אפ"ה חיילי: לאו למלוה דמו. דנימא המקדש במלוה אינה מקודשתים: ולאו לפקדון דמו. דנימא אם לא נשתייר בה שוה פרוטה אינה מקודשת כדאמר בהאיש מקדש (לעיל דף מז.) התקדשי לי בפקדון והלכה ומנאתו שנגנב או שנאבד אם נשתייר בו שוה פרוטה מקודשת כו': להולחה ניתנה. מקמי דניתחלי קידושין וכי אמר לה התקדשי לי בה לאו דידיה היא ולאו מידי יהיב לה אבל אלו לא ניתנו לה להוציאן אלא ע"מ שתתקדש בהן ולהכי כי אכלה דידה אכלה ולכי מטא זמנא א מקדש: וחורה בה. בתוך ל' אמרה אי אפשי בהן: ביטל אם עד שלא מרם ביטל. האומר לשלוחו לא ותרום וחזר ובטלו מלהיות שלוחו או בפניו או שלא בפניו: דכי מעשה דמו. ואע"פ שלא חלו מיד הוי מעשה מיהא לחול אחר שלשים והא דקרי ליה דיבור משום דלחו מעשה ממש הוח: והגיע בשליה. רבותה השמועינן הע"פ שלא יצא אחריו לשם כך אלא שפגע בו ואמר לו הרי בטל ולא אמרינן לצעורי בעלמא קא מכוין והכי מפורשת בפ׳ השולחי: כל כמה דלח מטא גיטא. ליד האשה לאו מידי הוא: יורדין לידי טומאה במחשבה. כגון גולמי כלים דאמר בהכל שוחטין (חולין דף כה.) כל שעתיד לשוף לשבץ ולגרר ואמר התם דאכתי חסרון מלאכה הוא וטהורים ואם חישב שעליה שלא לשוף ושלה לשבך הביחתו מחשבה זו לידי גמר מלאכה מכאן ולהבא: ואין עולין מטומאסן. משקבלוה: אלא בשינוי מעשה. שיעשה בה מעשה לקלקלם

לטיל נ. ב) יום עיל נו, כו [בכת"י נוסף: קמ"לן, גו [לעיל מח: וש"ל], דו [לעיל מח: וש"ל], דו [בספר חסידים סימן תחשט"ו אימא רב ווחרת: נוחרת: נוחרת: נוחרת: טימן ממשט ו טימו יני עמרס] [ומזכר לקמן פא. ועי' צ"ק ל.], ה) [במוס' הרא"ש וברשב"ח הגירסת רבה בר חנה. והוא המכר בסנהדרין ה ע"א ע"ש ובחום' שם ד"ה רבה. ובריטב"א רבה ד"ה רבה. ובריטב"ח רבה בר חנן], 1) [בכת"י נוסף: ליה זיל], 1) [חוספחא דיבמות פ"ד ה"ג], ה) [בכת"י נוסף: א"ל], ט) [ברי"ף רא"ש ומאירי נוסף: דאמר מר המוכר נכסיו הראשונים אינו רואה סימן א מפונים מינו לימה ביש"ש], ברכה לעולם, וכ"ה ביש"ש], י) ב"ב יג: [מגילה כח. חוליו מד:ז. כ) נדרים כנו: נונין נוז .], לא מדיים כט. בכורות מט., () [בבכורות איתא נתעכלו פרש"י שאינן בעין וכ״א בנדרים], מ) גיטין לב: [נדרים כט:], כ) תרומות פ"ג מ"ד, ם) גיטין לב., ע) תוספתה דכלים ב"ב ספ"ג וספ"ו שבת נב: נח: סוכה יג: [כלים פ׳ י.ב. נח: סוכה יג: [כלים פ' כה מ"ט מנחות כט.], פ) ["לח דלו ליחור" לרב" רלו ליתנה" ליתא בדפו"ר ול"ה ברש"ל], ל) [ברש"י רי"ף: עליו], ק) [מגילה לב ע"א], ל) [ר"ה מו ע"בן, ש) [ברש"י ר"ף: אין זה], ש) [לעיל ו ע"ב], א) [ברש"י ר"ף: מיקדשה], ל) [ברש"י ר"ף: ניקושט], כ) [נדפו"ר: עליהס], ברש"י], ג) [נדפו"ר: עליהס], ד) [נ"ל ואיכא. רש"ש], ה) [ושם ל"ה מעבירין], ו) [בדפו"ר: יוכה], ו) [ושם ד"ה מרחיקין], ת) נעיין הגהת מראה כהן], ט) ובדפו"ר ובהגהות מרדכי: שכור], י) [וכן ליתא בכת"י, וכן הגיה רש"ל],

תורה אור השלם

עֹכֵר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בְּצַע ושונא מתנת יחיה: משלי מו כז

הגהות הב"ח

(א) גם' באגא דאלימי הוה לרב כל"ל ותיבת ליה נמחקי):

מוסף רש"י

האומר לשלוחו. גא וקדש לי אשה במקום פלוני והלך וקדשה במקום אחר אינה מקודשת, דדוקא קאמר ליה מקום פלוני שיש לי שם אוהבים ואם בא אדם לומר דברים עלי בפניהם ימחו בידו לעיל נ.). ואע"פ שנתאכלו המעות. של קדושין שאינס בעולס, מקודשת לאחר לי יוס (נדרים כט:). ר' יוחנו אמר חוזרת. בטלו הקדושין הוחיל ובטלמן קודם שיהו חלין, אתי דיבור ומבטל דיבור. אוני דיבוד ומבטל דיבוד. מסחילה היתה מקודשת על די הדיבור שנחרלתה בקדושין, אתי דיבור של חזרה ומבטל לתני ליכול של מולט ומפטל ליכול (גיטין לב:). והגיע. והשיג (שם לָב.). יורדין לידי טומאתן. לידי חורת טומאה (שבת נה:). במחשבה. מאחר שחישב עליו שיניחנו כמות שחישב עליו שיניחנו כמות שהוא עכשיו ולא יוסיף תיקון אחר הוא גמר מלאכתן ומקבל טומאה (שם נב:). משחישב עליו שוה יהא גמר מלאכתן כגון שעיבדו לדרגש או כגון שעיבדו לדרגש או לדולבקי, כיון שעיבדו מקבל טומאה, ואלמלי עיבדו לרלועות וסנדלין אין מקבלים טומאה עד שיגמרו למלאכת הסנדלין (סובה יד.). כגון עור מתוקן סתמו למנעלים עומד ואינו

סתמו למוענים עומד וחינו מקבל טומאה עד שישו המעלים, חישב עליו לעשותו שלחן, דאינו חסר שום מלאכה, דהשתא מיד ראוי לשלחן, מקבל טומאה מיד (מנוחות 2003). ראין עולים מידי טומאהן. ממחשבת חורת קבלת טומאה אין עולין במחשבה, כגון עיבדו לשלחן ולדרגש וחישב עליו לרלעות וסנדלין, אין ממשבחו מבטלתן מתורת קבלת טומאה (טובה יד.). מתורת טומאה שירדה להן, ואף על פי שעדיין לא נטמאו משומלך עליהן אין עולין מלקבל טומאה (שבת 1012). אלא בשיגוי מעשה. עד שיתן אימל (סובה יד.). מאחר שחישב על העור לעשות שטית, ירד לידי טומאה ואם חזר וחישב עליו לרלועות וסנדלים לא בטל מתורת כלי ולא טהר בכך עד שיתן בו איממל דהוי שינוי מעשה (שבת גב:). אין עולים מידי טומאסן, אם נטמאו, אלא בשינוי מעשה, כגון נשברו טהרו (מנחות סמ.).